

93/105 om tilrettelæggelse af arbejdstiden. Dommen er fremsendt til underretning for Folketingets Europaudvalg den 12. november 1996.

I dommen afviser Domstolen med en enkelt undtagelse samtlige argumenter fra den britiske regering.

Domstolen afviser, at direktivet ikke kunne vedtages med hjemmel i TEU artikel 118A. Domstolen lægger særlig vægt på, at begrebet »arbejds miljøet« i artikel 118A – og dermed den kompetence, som Rådet har i medfør af artikel 118A – må fortolkes bredt.

Domstolen understreger, at det forhold, at artikel 118A vedrører vedtagelsen af »minimumsforskrifter«, alene betyder, at medlemslandene kan vedtage strengere regler end de, som er fastlagt i EU. Domstolen afviser, at begrebet i sig selv sætter grænser for, hvor indgribende de foranstaltninger, som Rådet vedtager, kan være. Domstolen gentager flere steder i dommen, at UK har misforstået begrebet »minimumsforskrifter«.

UK har under sagen gjort gældende, at direktivet i virkeligheden har til formål at bekæmpe arbejdsløsheden, og at det derfor er forkert at bruge artikel 118A, som alene vedrører arbejdernes sikkerhed og sundhed. Domstolen afviser dette argument. Efter Domstolens opfattelse fremgår det klart af direktivet, at dets hovedformål er beskyttelse af sikkerhed og sundhed. Det har herefter ingen betydning, at det ikke kan udelukkes, at direktivet også vil få konsekvenser for beskæftigelsen.

UK har under sagen gjort gældende, at der ikke er solidt videnskabeligt bevis for, at der er en sammenhæng mellem arbejdstid og arbejdstagernes sundhed.

Domstolen udtaler generelt, at udviklingen i social- og arbejdsmarkedslovgivningen både nationalt og internationalt viser, at der er en sådan sammenhæng. Samtidig understreger Domstolen, at Rådets virksomhed ikke er begrænset til situationer, hvor det er videnskabeligt bevist, at der er behov for lovgivning.

Domstolen giver dog UK medhold på et enkelt punkt, nemlig i at direktivets artikel 5, stk. 2, som vedrører medregning af søndage i arbejdernes ugentlige hviletid, ikke er solidt funderet. Domstolen lægger vægt på, at Rådet ikke har kunnet forklare, hvorfor søndage har en særlig status i forhold til andre dage. Domstolen annullerer derfor artikel 5, stk. 2.

Domstolen lægger – i lighed med generaladvokaten – ikke skjul på, at UK sammenblander

subsidiaritets- og proportionalitetsprincipperne. UKs argument om, at subsidiaritetsprincippet forhindrer vedtagelsen af et så generelt formuleret direktiv afvises således af Domstolen under henvisning til, at en sådan argumentation vedrører spørgsmålet om proportionalitet.

I øvrigt afviser Domstolen, at vedtagelsen af direktiver udgør en krænkelse af subsidiaritetsprincippet. Domstolen henviser til, at Rådet har konstateret, at det for at forbedre det eksisterende niveau for beskyttelsen af arbejdernes sikkerhed og sundhed er nødvendigt med fællesskabsforanstaltninger.

Domstolen afviser også, at proportionalitetsprincippet er tilsidesat. Domstolen understreger, at Rådet har et vidt skøn med hensyn til, hvilke midler som er nødvendige for at nå de opstillede mål, og at Domstolen alene har kompetence til at påse, om Rådet har begået åbenbare fejl eller magtfordrejning eller klart har overskredet grænserne for sit skøn. Domstolen afviser, at dette skulle være tilfældet i den konkrete sag.

Med hensyn til dommens konsekvenser bemærkes, at direktivet skal være gennemført i national ret senest den 23. november 1996. Ifølge det oplyste vil gennemførelse i britisk ret først finde sted i løbet af første halvår 1997, idet der nu vil være behov for konsultationer med erhvervslivet inden udarbejdelse og fremlæggelse af lovforslaget i Parlamentet.

Med hensyn til den danske regerings holdning bemærkes at det fremgår klart af regeringens forhandlingsgrundlag fra 11. december 1995, at Danmark går ind for at den sociale protokol bør indskrives i selve Traktaten. Dette synspunkt har Danmark fremført under forhandlingerne i regeringskonferencen.

Spm. nr. S 500

Til indenrigsministeren (12/11 96) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Hvilke skridt har ministeren taget – eventuelt i samarbejde med justitsministeren – for at sikre, at asylansøgere, der har fået afslag på opholdstilladelse, rent faktisk forlader Danmark og ikke fortsætter opholdet »under jorden« med falsk identitet?«